

Kázeň z ev. Služieb Božích, Bratislava (Lamač/Nový kostol),
Nedeľa po Vianociach, 29. 12. 2024 o 10.00/18.00, ES: 44,
37, 63, A 17, ev.: J 1, 14-18,

téma: **Učenie a život idú ruka v ruke**

Modlitba: Pane a Bože náš, ďakujeme za Tvoje požehnanie počas Vianoc:

v našich rodinách, aj v cirkevnom zbore.

Ďakujeme za poslanstvo Vianoc o radosti a pokoji ktorých vo svete nie je až tak mnoho.

Radosť i pokoj sú Tvoje dary, ktoré môžeme, a nemusíme mať,

ktoré však robia život krajším a bohatším.

Prosíme, požehnaj i teraz svojmu slovu.

Uisti nás, že život nie je iba strach a obavy,

že na Teba sa môžeme spoľahnúť v každej situácii.

Daj nám čujné uši a otvorené srdce pre prijatie toho, čo máš aj dnes pre nás pripravené. Ďakujeme Ti za to.

Amen.

1. Jánov 1, 1 - 7: „¹ Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme videli na vlastné oči, na čo sme pozerali a čoho sa nám dotýkali ruky, (o tom svedčíme, totiž) o Slove života. ² A ten život sa zjavil, my sme (ho) videli, svedčíme (o ňom) a zvestujeme vám večný život, ktorý bol u Otca a zjavil sa nám. ³ Čo sme (teda) videli a počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali spoločenstvo s nami. Naše spoločenstvo aby bolo s Otcom a s Jeho Synom Ježišom Kristom. ⁴ Toto vám píšeme, aby naša radosť bola úplná. ⁵ A toto je zvesť, ktorú sme počuli od Neho, a zvestujeme vám, že Boh je svetlo a nieto v ňom nijakej tmy. ⁶ Ak hovoríme, že máme spoločenstvo s Ním a chodíme v tme, klameme a nerobíme, čo je pravda. ⁷ Ale ak chodíme vo svetle, ako On je vo svetle, máme spoločenstvo medzi

sebou a krv Ježiša, Jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu.“

Milí bratia a milé sestry!

Reformácia postavila cirkev na biblický základ. Preto je potrebné merať naše konanie učením Biblie. Je dôležité počúvať, čo na tú – ktorú otázku a oblasť života hovoria biblickí pisatelia. Oni zdôrazňujú dôležitosť správneho učenia. Ved' falošné, **pomýlené učenie vedie k falošnému - k nesprávnemu konaniu.** **K pravovernosti patrí aj to, že učenie - vieroučné pravdy - spájame s každodenným životom.**

V našej cirkvi sa za pravoverného – za zbožného človeka považuje nezriedka ten, kto má znalosti. Kto absolvoval niekoľko rokov náboženskej výučby a konfirmačnú prípravu, v ideálnom prípade je sčítaný v Biblii a pozná dejiny cirkvi. Po živote sa nezriedka pýtame menej, ako po znalostiach.

Tešíme sa z tých, ktorí žijú príkladne. Naopak, niet dôvod radovať sa, keď niekomu nezáleží na tom, čo je pravda Písma svätého, ak od nej nedokáže odlíšiť blud.

Prvý list Jánov sa dotýka otázok správneho a falošného učenia. Pretože **správne učenie vedie k životu milému Bohu, kým falošné učenie ústi do nesprávnej praxe.**

Prvý list Jánov patrí k najneskôr napísaným knihám Biblie. **Mal odhaliť** falošných učiteľov a ich bludy, ktoré šíri v ranej kresťanskej cirkvi. Prvý list Jánov reaguje najmä na **bludy gnostikov.**

Čím sa vyznačovali **gnostici**? Tým, že **neverili, že v Ježišovi sa Boh skutočne stal človekom.** Gnostickí učitelia boli veľmi nábožní. Pôsobili veľmi duchovne. Avšak to, čo učili, bolo proti pravde, ktorá človeka oslobodzovala a podnecovala k pravému duchovnému životu. Napr. **tvrdili, že Ježiš iba zdanlivo vzal na seba ľudskú podobu, že bol iba postavou vytvorenou fantáziou a jeho telo len preludom. Gnostici hlásali, že hmotný svet nevytvoril Pán Boh, ale zlé sily.** Podľa gnostikov duša pochádza z vyššej svetelnej sféry a bola uväznená v tme tela. **Spása, vykúpenie podľa gnostikov znamená vyslobodenie z väzenia,**

ktorým je naše hmotné telo. Gnostici toto poznanie („gnosis“ – poznanie, náhľad) pokladali za vyššie od všetkého ostatného. Tvrdili, že mravnú dokonalosť je možné dosiahnuť prostredníctvom vyššieho osvietenia. **Naproti tomu, keď nejaká časť nášho hmotného tela (ruka, ústa, oko...) vykonala čosi zlé, vlastne nehrešila.** Na dušu to nemohlo negatívne vplývať. Zostala nenakazená. **Telom vykonaný zlý čin sa nedotýka duchovnej podstaty človeka...** To je vo svetle biblickej zvesti blud.

Možno si poviete, prečo v nedeľu, ktorá je dňom, keď si máme odpočinúť, počúvame o zložitom učení gnostikov? Načo to potrebujeme vedieť?

Tu je odpoveď: potrebujeme to vedieť na to, lebo **aj v súčasnosti - temer 2000 rokov od napísania Prvého listu Jána, prekvitajú rôzne druhy prekrúcania historického, pravoverného biblického kresťanstva.** Aj v našej dobe nieto núdze o tých, ktorí tvrdia, že sú biblickí kresťania, no snažia sa zaviesť veriacich do „hlbších právd“, k „plnšiemu životu“. Duchovné

hnutia ovplyvnené rôznymi východnými náboženstvami sa usilujú o vykúpenie podobným spôsobom, ako kedysi gnosticí. Dušu vraj treba oslobodiť z väzenia tela. Z Ježišovho učenia prijímajú vybrané myšlienky - idey, ako Kázeň na vrchu alebo Hymnu lásky, no nie to, že Ježiš naozaj žil ako jeden z nás, že prišiel na svet, aby za nás skutočne - fyzicky zomrel a v tejto Jeho obeti máme život. **O hriechu príliš alebo vôbec nehovoria.** Dôležité je pozitívne myslieť, čím sa nemieni užitočný optimizmus, ale zakrývanie si očí pred zlom, bagatelizovanie hriechu a tým aj Božej milosti a Kristovho vykupiteľského diela. **Síce elegantne, no premyslene je Pán Ježiš odpísaný a Jeho kríž - dielo spasenia, ktoré na ňom dokonal, je učené zbytočným.**

Práve **toto si autor Prvého listu Jána nechce dať zobrať. Svedčí o Ježišovi ako o Tom, ktorého videl vlastnými očami, ktorého sa dotýkal a zvestuje, že iba v ňom je večný život.**

Prvý list Jánov kladie dôraz na spoločenstvo s Ježišom, ktoré sa

uskutočňuje v cirkvi a na úsilie žiť život milý Bohu - teda nechodiť v tme. Autorovi listu ide o spojenie vieroučnej pravdy o Ježišovi s každodenným životom jeho čitateľov. Učenie a život idú ruka v ruke.

Je tragické poznať pravdu, ale nekonať ju, vyznávať vieru, no nedosvedčovať ju zodpovedajúcim životom. Tu si musíme „pozametať pred vlastným dvorom“, pýtať sa: Ide náš život ruka v ruka s naším správnym učením? Hoci všetci uznávame, že Vianoce sú sviatky Ježišovho narodenia, narodil sa Ježiš aj v nás, v našich rodinách? Sviati aj tam Kristovo svetlo, alebo chodíme v tme a oklamávame samých seba? Nežijeme si mimo Služieb Božích život zamestnaný naším vlastným ja a uzavretý do seba ako všetci ostatní? Je náš život takou zvestou o Ježišovi, že Ho ďalší smú vidieť a počuť? **Nedržíme si Boha od tela?**

Obdobie po Vianociach i táto Nedeľa po Vianociach sa tak nenazýva preto, lebo konečne je už po všetkom a o živom Kristovi budeme počúvať zase až o rok... Nazýva sa tak preto, **aby v nás Pán Ježiš rástol**

a tým sme aj my duchovne dospievali a dozrievali. Bolo by nezmyslené, keby sme Ježišovi nedali priestor rásť v nás. Keby sme žili životom duchovných kompromisov: jednou nohou chodili s Kristom a druhou zostávali v tme. **Ani na člne nemôžeme mať jednu nohu po dlhší čas v člne a druhú na brehu rieky.**

Ak žijeme život charakterizovaný pokrytectvom, duchovnou plytkosťou, nepravosťou - život v tme - je nereálne hovoriť o pravovernosti. Každý vieme, čo znamená tma v našom osobnom živote.

Na Vianoce - symbolicky práve v období, keď je u nás najmenej svetla a dni sú najkratšie - **do prítmnia našich zlyhaní a polovičatosti nám zažiarilo Božie svetlo**, o ktorom svedčí Prvý list Jánov. **Svetlo znamená, že sme vidieť, že sa znižuje riziko pádov a úrazov. Znamená aj koniec pretváranky, ukryvania nečistoty, všetkého klamu a falošnosti.** Svetlo narodeného Ježiša na nás dopadá a odhaľuje naše previnenia i zanedbania. Je márne nahovárať si, že chyba je len v tých druhých, že nás sa hriech netýka.

Buď Bohu vďaka za toto usvedčujúce svetlo. Lebo nič neosoží, neprospeje nám zastieranie pravdy, ale v atmosfére roztrieštenosti, falošných učení, duchovnej povrchnosti a vlažnosti nás oslobodí iba zjavená pravda. K nej, **k životu v Božej láske a čistej Božej pravde - k citlivosti nezarmucovať nášho Pána - a sme aj dnes Božím slovom volaní.** Amen.

*S použitím: Bengt Pleijel: ...Aby ste vedeli - Putovanie Prvým listom Jánovým (vyd. Tranoscius, Liptovský Mikuláš 2015); David Jackam: Janovy dopisy (vyd. Návrat, Praha 1993); Gary Jorgenson: Listy Jánove - Život v Božom svetle a láske (vyd. EvS, Bratislava 2009): **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***